

Systemová podpora rozvoje meziobecní spolupráce v ČR v rámci území správních obvodů obcí s rozšířenou působností

**Analýza činnosti dobrovolných svazků obcí v území
správního obvodu**

ORP Česká Třebová

1 Obecné informace o území správního obvodu ORP

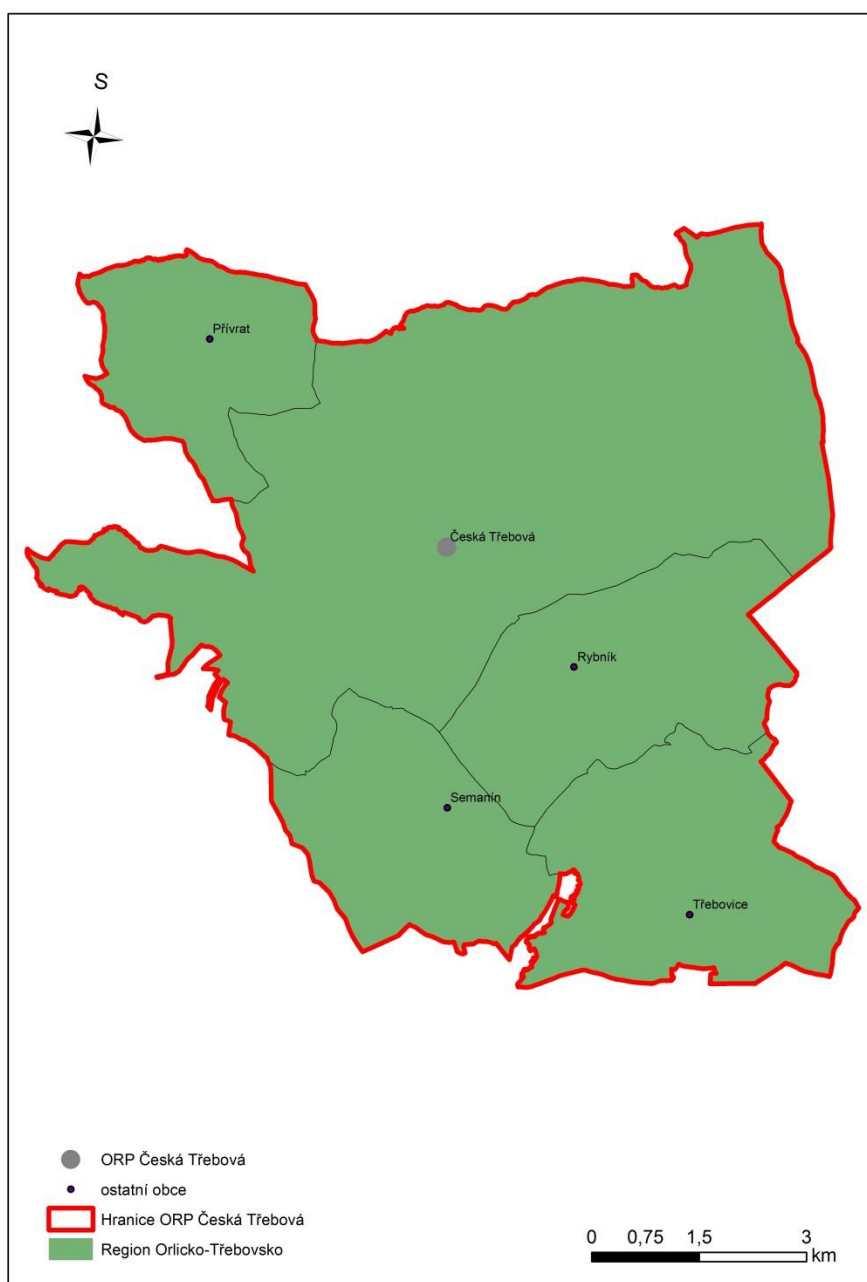


Název ORP	Česká Třebová		
Kraj	Pardubický		
Rozloha ORP	80 km ²		
Počet obyvatel ORP	18 563		
Počet obcí s pověřeným úřadem	1		
Obce s pověřeným úřadem	Česká Třebová		
Počet obcí	5		
Názvy obcí	Česká Třebová	Rybník	Třebovice
	Přívrat	Semanín	
Hustota zalidnění	232 osob/km ²		
Počet dobrovolných svazků obcí	1		
Název a typ dobrovolného svazku obcí	REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO		polyfunkční

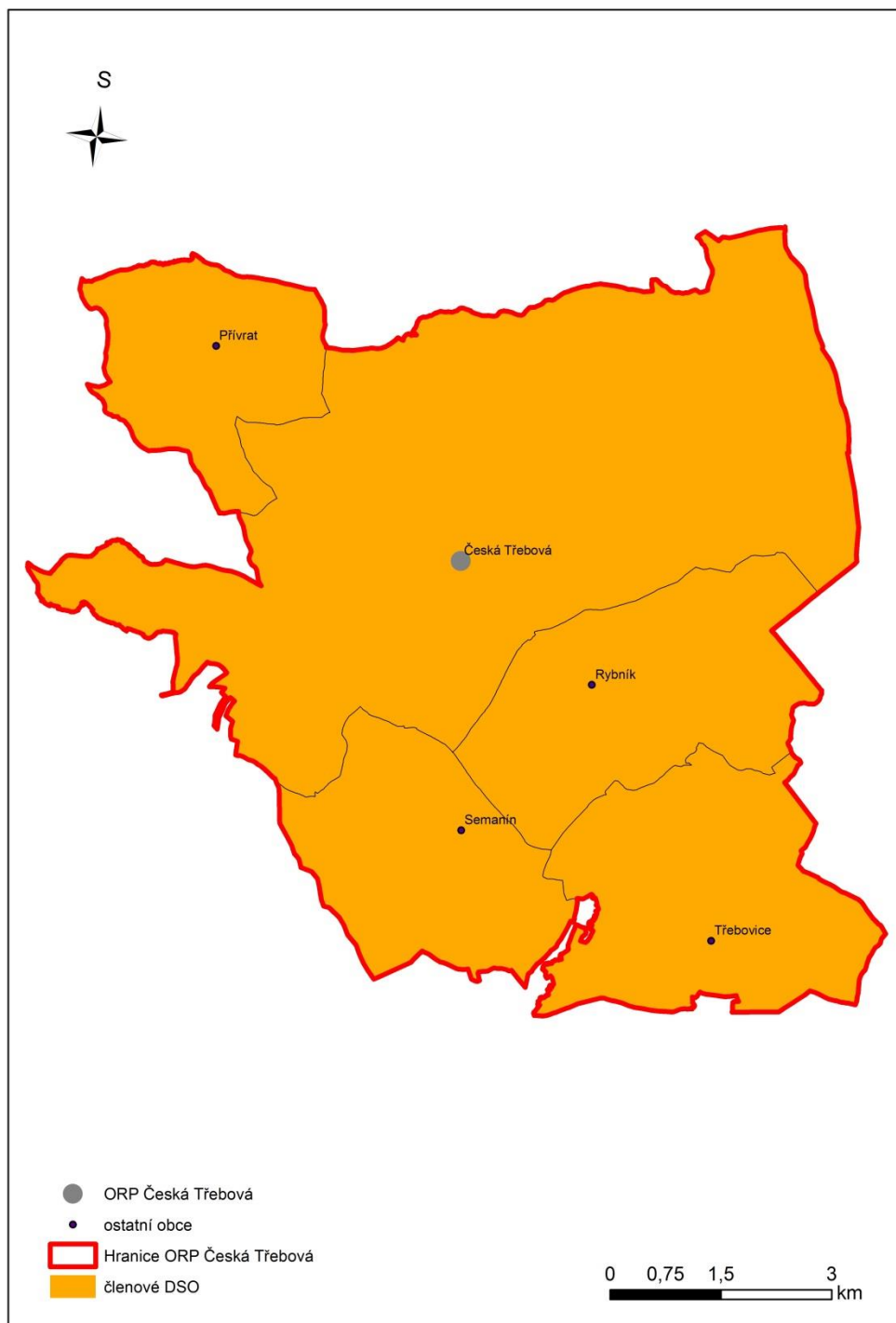
2 Souhrnná zpráva za všechny DSO v území

Ve správním obvodu ORP Česká Třebová působí 1 dobrovolný svazek obcí (REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO), přičemž v tomto svazku je sdruženo všech 5 obcí spadajících do správního obvodu ORP Česká Třebová.

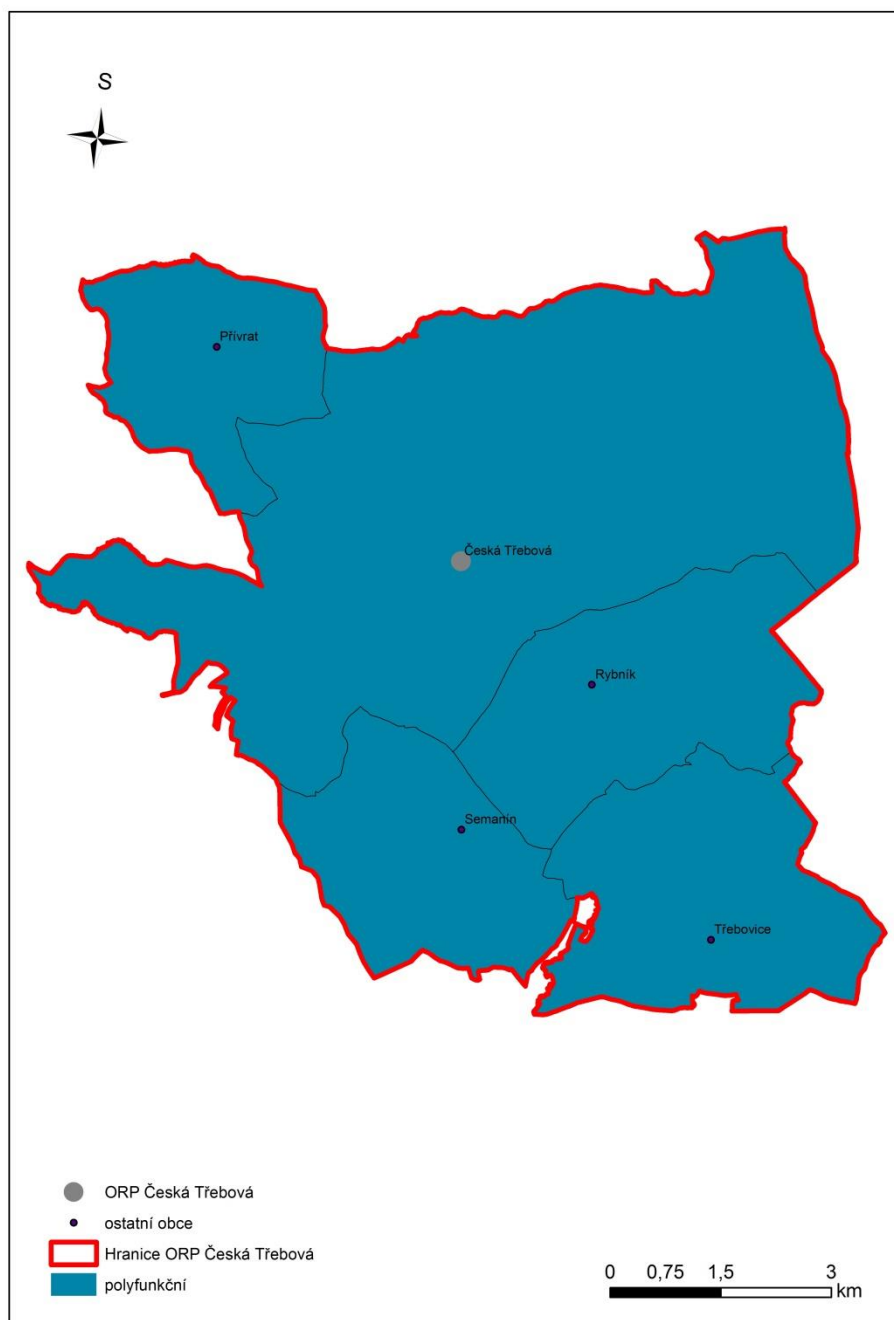
DSO působící v území ORP



Obce v území ORP zapojené do DSO



Polyfunkční a monotematické DSO*



* Monotematickým svazkem obcí je pro tuto analýzu myšlen takový subjekt, jehož předmět činnosti je zaměřen pouze na jednu jedinou aktivitu, která je ve své základní podstatě aktivitou jednorázovou a po naplnění stanoveného cíle již takový subjekt v zásadě nemá dalšího efektivního využití (např. dobrovolný svazek obcí založený pouze za účelem zřízení vodovodu, dobrovolný svazek obcí zřízený pouze za účelem vybudování kanalizace apod.)

Polyfunkční je dobrovolný svazek obcí působící ve více oblastech, přičemž účel jeho zřízení není naplněn pouze jednorázovou akcí a činnost toho subjektu tak není časově omezena.

2.1 Obecné informace

V dané oblasti působí pouze jeden dobrovolný svazek obcí, a to REGION ORLICKO – TŘEBOVSKO.

Tento svazek mezi svými členy sdružuje všech 5 obcí spadajících do správního obvodu ORP Česká Třebová a velký počet obcí ze správních obvodů dalších ORP (Ústí nad Orlicí, Litomyšl a Žamberk). Především z toho důvodu má tento svazek značný vliv na dění v tomto regionu.

2.2 Organizační struktura

Dobrovolný svazek obcí REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO má následující strukturu.

Nejvyšší orgán = Valná hromada. Jedná se o kolektivní a vrcholný orgán svazku. Každý člen má při rozhodování tohoto orgánu jeden hlas a není tedy rozhodující velikost dané obce. Nejvyšší orgán rozhoduje o zásadních otázkách činnosti svazku, volí směr působení, vybírá hlavní předměty činnosti a samozřejmě volí členy výkonných a kontrolních orgánů svazku. Na jeho rozhodnutí je samozřejmě také vázáno disponování s celistvostí svazku, resp. jeho rozšiřování o nové členy, rozdělování či zrušení svazku. Dále je nejvyšší orgán potvrzovatelem roční účetní závěrky a samozřejmě také schvaluje pravidelné roční rozpočty. Nejvyšší orgán se schází pravidelně nejméně 2 krát za kalendářní rok.

Výkonný orgán = Správní rada. Jedná se o volený kolektivní (sedmičlenný) orgán, který řídí činnost svazku mezi jednotlivými zasedáními nejvyššího orgánu a realizuje rozhodnutí nejvyššího orgánu. V jeho čele stojí zvolený jedinec (předseda), který má právo zastupovat svazek navenek a zavazovat jej při jednání se třetími osobami, vystupuje tedy jako **orgán, který svazek zastupuje navenek**. Dle stanov může předseda uzavírat obchodní případy nad 100 000,- Kč (bez DPH) a zajišťovat zaměstnavatelská rozhodnutí jen s předchozím souhlasem Správní rady.

Kontrolní orgán = Revizní komise je kolektivním orgánem (tříčlenná). Je volena nejvyšším orgánem svazku a dohlíží především na hospodaření svazku, dále pak také na soulad činnosti orgánů svazku se stanovami a s právními předpisy.

U tohoto DSO není zřízena funkce tajemníka, tedy orgánu disponujícího administrativně-organizačními pravomocemi.

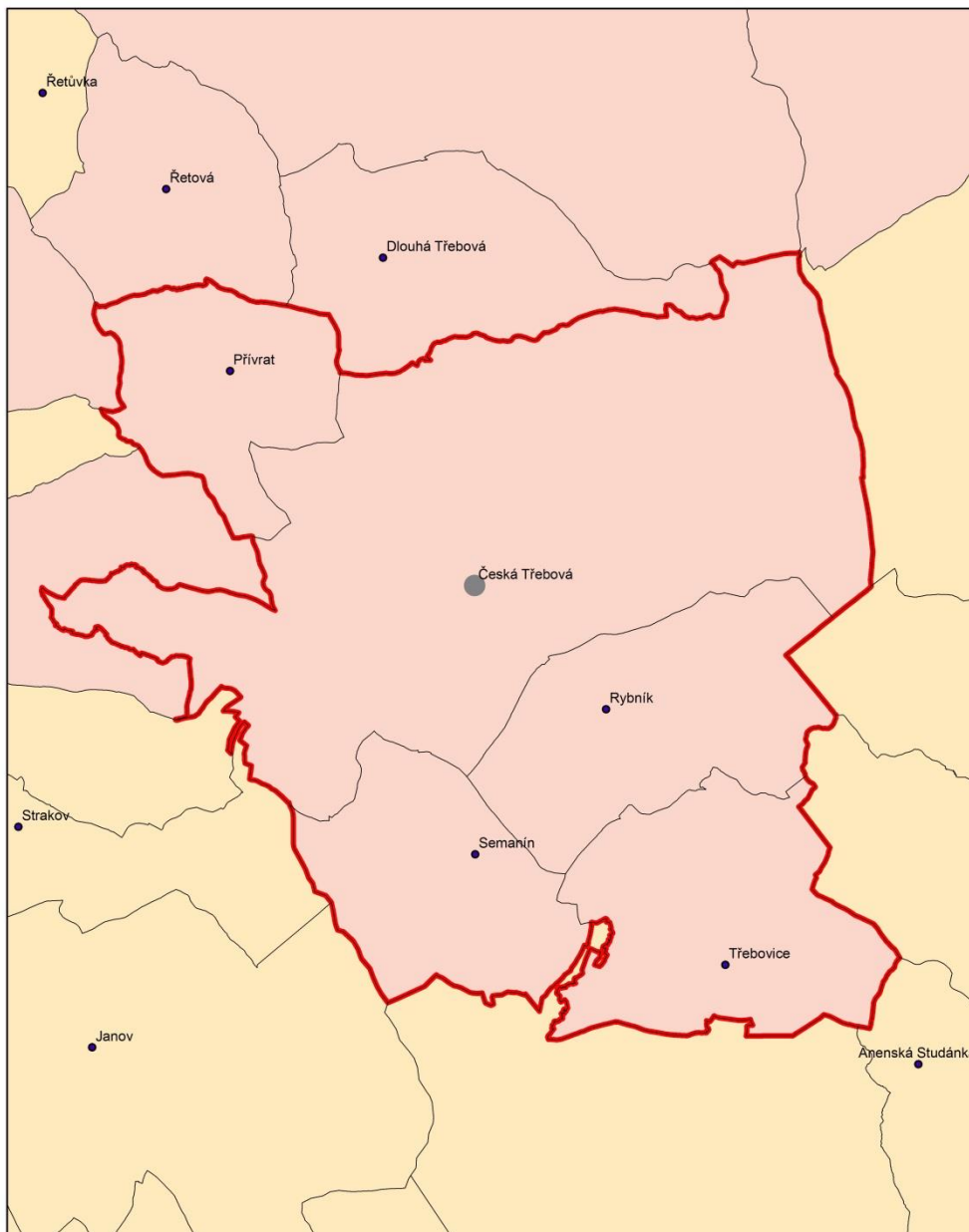
2.3 Financování dobrovolných svazků obcí

Tento dobrovolný svazek obcí je financován především ze vstupních vkladů přistupujících, resp. zakládajících členů, pravidelných ročních členských příspěvků, mimořádných členských příspěvků a dále z úvěrů a jiné finanční výpomoci, výnosů z pronájmu majetku, zisku z hospodářské činnosti svazku (např. prodej a nájem majetku). Velmi důležitým zdrojem financování, na který se tento DSO zaměřuje, jsou různé dotační programy.

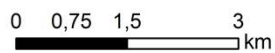
Základním kritériem pro stanovení výše pravidelného finančního příspěvku je počet trvale usídlených obyvatel členských obcí k určenému datu (1. leden roku předcházejícího roku). O konkrétní výši příspěvku a vstupního vkladu rozhoduje nejvyšší orgán svazku (Valná hromada). Členský příspěvek je splatný do 31. května příslušného roku.

3 Analýza jednotlivých DSO působících v území

3.1 Region Orlicko-Třebovsko



- ORP Česká Třebová
- ostatní obce
- ▭ Hranice ORP Česká Třebová
- ▭ Region Orlicko-Třebovsko
- ▭ zbylé obce



Název DSO	REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO
Adresa	Sychrova 16, 562 01 Ústí nad Orlicí
IČ	70939659
Web	www.orlicko-trebovsko.cz

Počet členů DSO	24		
Název	ORP	Adresa	IČ
Brandýs nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	Nám. Komenského 203, 561 12	278 564
Česká Třebová	Česká Třebová	Staré nám. 78, 560 13	278 653
České Libchavy	Ústí nad Orlicí	České Libchavy 160, 561 14	278 670
Dlouhá Třebová	Ústí nad Orlicí	Dlouhá Třebová 235, 561 17	580 902
Dolní Dobrouč	Ústí nad Orlicí	Dolní Dobrouč 380, 561 02	278 742
Hnátnice	Ústí nad Orlicí	Hnátnice 87, 561 01	278 874
Hrádek	Ústí nad Orlicí	Hrádek 33, 562 01	580 945
Jehnědí	Ústí nad Orlicí	Jehnědí 3, 562 01	279 005
Libchavy	Ústí nad Orlicí	Dolní Libchavy 93, 561 16	038 113
Němčice	Litomyšl	Němčice 107, 561 18	279 277
Orlické Podhůří	Ústí nad Orlicí	Dobrá Voda 4, 562 01	279 293
Přívrat	Česká Třebová	Přívrat 28, 560 02	853 984
Rybník	Česká Třebová	Rybník 64, 560 02	581 020
Řetová	Ústí nad Orlicí	Řetová 190, 561 41	279 447
Řetůvka	Ústí nad Orlicí	Řetůvka 53, 561 41	580 937
Semanín	Česká Třebová	Semanín 151, 560 02	674 415 13
Sloupnice	Litomyšl	Horní Sloupnice 196, 565 53	038 130
Sopotnice	Ústí nad Orlicí	Sopotnice 273, 561 15	279 536
Sudislav nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	Sudislav 65, 562 01	279 579
Třebovice	Česká Třebová	Třebovice 238, 561 24	279 650

Ústí nad Orlicí	Ústí nad Orlicí	Sychrova 16, 562 24	279 676
Velká Skrovnice	Ústí nad Orlicí	Velká Skrovnice 30, 562 01	279 692
Voděradý	Ústí nad Orlicí	Voděradý 77, 566 01	279 731
Žampach	Žamberk	Žampach 26, 564 01	279 846

Základní informace o DSO dle stanov	
Předmět činnosti	<ul style="list-style-type: none"> realizace strategického plánu trvale udržitelného rozvoje regionu svazku obcí a dalších aktivit v oblasti ekonomického rozvoje, rozvoje venkova, kvality života, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu, propagace regionu a vytváření příznivých vnitřních a vnějších vztahů, schválených orgány svazku obcí a další činnosti
Typ DSO	polyfunkční
Organizační struktura	<ul style="list-style-type: none"> valná hromada předseda svazku obcí dva místopředsedové svazku obcí správní rada revizní komise
Pravomoci jednotlivých orgánů DSO	
Valná hromada	<ul style="list-style-type: none"> volí a odvolává předsedu svazku obcí a dva místopředsedy svazku obcí volí a odvolává Správní radu a Revizní komisi rozhoduje o přijetí nových členů svazku obcí schvaluje roční účetní závěrku a rozpočet na další období schvaluje výši členského příspěvku a termín jeho úhrady rozhoduje o dlouhodobých cílech a rozvojových aktivitách svazku obcí a schvaluje plán činnosti na další období rozhoduje o změnách stanov rozhoduje o použití zisku a o úhradě ztráty schvaluje Jednací a volební řád Valné hromady rozhoduje o vyloučení člena svazku obcí, schvaluje zrušení svazku obcí
Usnášenišchopnost	Je-li přítomna nadpoloviční většina zástupců členů svazku
Předseda svazku obcí	<ul style="list-style-type: none"> uzavírat obchodní případy nad Kč 100 000,-- (bez DPH) a zajišťovat zaměstnavatelská rozhodnutí je předseda svazku obcí oprávněn jen s předchozím souhlasem Správní rady určuje auditora a zajišťuje přezkoumání hospodaření svazku obcí auditorem
Usnášenišchopnost	Jedná samostatně
Dva místopředsedové	<ul style="list-style-type: none"> jsou oprávněni zastupovat svazek obcí navenek samostatně v době nepřítomnosti předsedy svazku obcí, a to v rozsahu jeho pravomocí

Usnášeníschopnost	Jednají samostatně
Správní rada	<ul style="list-style-type: none"> realizuje usnesení Valné hromady rozhoduje o konkrétních opatřeních k zajištění dlouhodobých cílů svazku obcí ukládá konkrétní úkoly k zajištění svým členům kontroluje plnění povinností a závazků vyplývajících pro jednotlivé členy ze stanov, z usnesení Valné hromady a úkolů, uložených Správní radou zpracovává návrh rozpočtu svazku a připravuje další podklady pro jednání Valné hromady rozhoduje o svolání řádné i mimořádné Valné hromady prostřednictvím předsedy svazku obcí rozhoduje o výkonu zaměstnavatelských práv rozhoduje o udělení pověření k jednání za svazek obcí dalším osobám, maximálně však v kompetencích, náležejících předsedovi svazku obcí
Usnášeníschopnost	Je-li přítomna nadpoloviční většina zástupců členů
Revizní komise	<ul style="list-style-type: none"> provádí kontrolu hospodaření svazku obcí volí a odvolává ze svého středu předsedu Revizní komise
Usnášeníschopnost	Za přítomnosti všech členů a rozhoduje nadpoloviční většina všech členů
Financování DSO	
<ul style="list-style-type: none"> řádné členské příspěvky, jejichž výše je pro každý rok schvalována Valnou hromadou mimořádné členské příspěvky, jejichž výši schvaluje Valná hromada příjem z dotací a darů příjem z vlastní hospodářské činnosti příjem z prodeje vlastního majetku příjem z nájemného vlastního majetku 	

Závěr a doporučení

Tento DSO je polyfunkční, činný a velmi aktivní. REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO se zaměřuje především na podporu snižování nezaměstnanosti v jednotlivých členských obcích i celém regionu a také na ochranu životního prostředí. DSO REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO má zavedenou přehlednou organizační strukturu a jednoduše nastavené financování. Sdružuje všechny obce náležející do správního obvodu ORP Česká Třebová a k tomu dalších 19 obcí náležejících do správních obvodů jiných ORP (Ústí nad Orlicí, Litomyšl, Žamberk).

I přestože tento dobrovolný svazek sdružuje všech 5 obcí spadajících do správního obvodu ORP Česká Třebová, nelze ho doporučit jako vhodnou platformu pro prohlubování meziobecní spolupráce v kontextu daného správního obvodu, neboť sdružuje dalších 19 obcí ze správních obvodů jiných ORP, a tudíž tento svazek významně přesahuje území správního obvodu ORP Česká Třebová. Právě tato skutečnost by mohla být překážkou efektivní spolupráce těch 5 obcí, které náležejí do správního obvodu ORP Česká Třebová.

4 Návrhová část

Na území správního obvodu ORP působí pouze 1 dobrovolný svazek obcí, a to REGION ORLICKO – TŘEBOVSKO. Jedná se svazek činný, velice aktivní a polyfunkční. Svou činnost zaměřuje především na realizaci strategického plánu trvale udržitelného rozvoje regionu svazku obcí a dalších aktivit v oblasti ekonomického rozvoje, rozvoje venkova, kvality života, ochrany životního prostředí, rozvoje cestovního ruchu, propagace regionu a vytváření příznivých vnitřních a vnějších vztahů. Svazek má přehlednou organizační strukturu. Tento svazek sdružuje všech 5 obcí náležejících do správního obvodu ORP Česká Třebová a dalších 19 obcí spadajících do správních obvodů ORP Ústí nad Orlicí, Litomyšl a Žamberk.

Závěr a doporučení

Ze skutečnosti, že svazek kromě 5 obcí spadajících do správního obvodu ORP Česká Třebová sdružuje velké množství obcí spadajících do jiných správních obvodů, vyplývá, že není vhodným kandidátem pro další rozvoj meziobecní spolupráce v rámci území správního obvodu ORP Česká Třebová, neboť právě tato skutečnost by mohla být překážkou efektivnosti při této spolupráci.

Lze tedy doporučit založení nového dobrovolného svazku obcí, který bude sdružovat všech 5 obcí spadajících do správního obvodu ORP Česká Třebová. Lze doporučit, aby se při vytváření organizační struktury tento svazek inspiroval organizační strukturou svazku REGION ORLICKO-TŘEBOVSKO, nad rámec toho by tento svazek mohl ustanovit funkci manažera, který by byl nadán administrativně-technickými pravomocemi. Samotný vznik DSO by byl potom odvislý od vůle jednotlivých obcí, např. jako servisní (profesionální) podpora členským obcím, finanční úspory či možnou alokaci finančních prostředků pro DSO z veřejných rozpočtů.

V rámci vytvoření organizační struktury je poté třeba uvědomit si, že dobrovolný svazek obcí by na jedné straně měl respektovat demokratické principy a vycházet z toho, že jeho vedením budou primárně pověřeni volení představitelé jednotlivých členských obcí (jedná se totiž o zajištění služeb v rámci výkonu samostatné působnosti obcí), ovšem na straně druhé by mělo jít o též o jeho profesionální řízení (tj. existenci odborného manažera pověřeného výkonem běžné činnosti a existence aparátu zaměstnanců, kteří rozumí řešené problematice). Až poté totiž může být vytvořený dobrovolný svazek obcí skutečně fungující organizací, která svým členům poskytuje podporu při plnění úkolů v rámci výkonu samostatné působnosti a při rozvoji daného území, což je dáno především tím, že volení představitelé obcí jsou standardně zaneprázdněni vedením obcí a nedostává se jim dostatek času ke každodennímu vedení další právnické osoby.

V daném území správního obvodu ORP je kapacita mateřských škol využita poměrně dobře, kapacitní rezervu lze nalézt v malotřídních základních školách v obcích Rybník a Třebovice. Obcím lze tedy doporučit naplnění kapacit těchto škol prostřednictvím projektu „Školní autobus“, kdy by toto vozidlo sváželo žáky z přilehlých částí do těchto škol s kapacitní rezervou. Obcím lze dále doporučit spolupráci při čerpání prostředků z dotačních programů, a to konkrétně vytvořením společných pracovních skupin, popř. vytvořením speciální pozice projektového manažera.

Stav sociálních služeb na daném území je poměrně dobrý, když město Česká Třebová má vytvořen Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb, a to pro léta 2012 – 2017. Obcím lze však doporučit vytvoření komunitního plánu pro celé území správního obvodu ORP Česká Třebová, a to v provázanosti na plán sociálních služeb přílehlého správního obvodu ORP Ústí nad Orlicí. Vzhledem k tomu, že lze jednak očekávat nárůst počtu seniorů a jednak postupné zvyšování nákladů na pobytové služby, lze obcím doporučit, aby se zaměřily na rozšíření nabídky stávajících služeb pro seniory a osoby se zdravotním postižením, podporu vzniku nové pečovatelské služby a podporu rozvoje dobrovolnictví (vytvoření dobrovolnického centra ve spolupráci s VOŠ sociální, která se nachází v České Třebové).

Ve správním obvodu ORP Česká Třebová se nyní nenachází žádné zařízení pro nakládání s biologicky rozložitelnými odpady. Tento problém by měl vyřešit vznik kompostárny na území obce Třebovice, její vybudování je však prozatím ve fázi projektu.